

לא הייתי שווד או אנס - היה לי רק ג'וק ערבי" בראש - לכן שנאו אותי אנשי העולם התחתון וניסו להתעלל בי

הציבור לשאת בתוצאות מעשיו של גנב אחד.

סינריות בוערת בפרצוף

כיום, כשאני בוחן תגובה זו היא נראית לי שטותית וילדותית להחריד. כיצד יכולתי להגיב באותו אופן על הפקעת אדמות ערביות ועל גניבת ספרים? התשובה היחידה שישנה בפי היא שאחירתו הדחוסה של בית-הסוהר העניקה למעשה גניבת-ספר פרופורציות אימתניות, והוא קיבל בתנאי המאסר משמעות בעלת חשיבות ראשונה בי מעלה. קשה לאדם, של התנסה בכך, להבין זאת.

ערב הפגנת העידוד, שאורגנה למעני בי אחת השבתות הסמוכות ליום מאסרי (ואולי כאן המקום המתאים להביע את הוקרתי למארגניה ולמשתתפים בה. אכן, עידוד רב היה בה, על אף שלא זכיתי לראותה), הועברתי לבית-הסוהר דמון. לכשנודע מי אני, ולאחר ששמעו מה הן דעותי, הפכו הרבה מן האסירים היהודיים למתנגדי. אפי' דים ממש שנאו אותי שינאה ללא-פשרות, שינאה קרה.

אומנם הוכנסתי לחדר מבודד, אך הורשה לי להסתובב בחצר. הגיעו דברים לידי כך, שאחד האסירים תקע את סיגרייתו הבוערת בפרצופי, בנוכחות הסוהרים, וזאת משום שפקד עלי להסתלק מאחד החדרים, בו היינו שנינו אורחים, וסירבתי.

הומוריסטסואלים

כאן, בבית-הסוהר, נתקלתי לראשונה בחריפות, באפשרות שכל מעשה ו-מעשה יפורש בצורה מגונה, ודומני שהאב שרות הקלה ביותר ללכלך אתם בבית-הסוהר

מזנה מעשיהו: שישה ביתנים לבי ג'ם, חדר-תרבות, חדר-אוכל, מיספר מבינים נוספים, זשאים ועצירות, מוקפים בגדר סמלית.

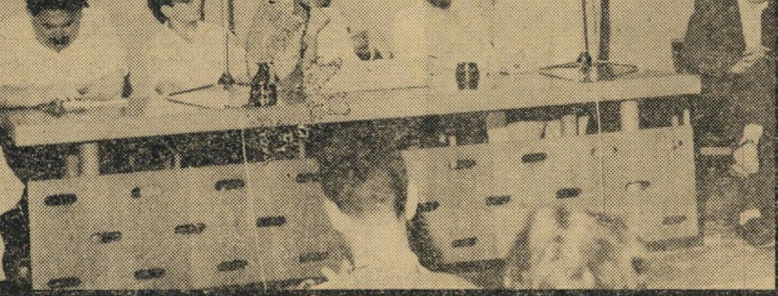
בית-הבראה, כך מכנים אותו יושביו. אפילו אין אנו נקראים בשם אסירים. "ריי-ריים" אנחנו.

לא הגדר הסמלית היא המעניקה למקום אווירה של בית-סוהר, אלא האסירים, דייריו. מאה ושלושים איש, בערך 24 איש בביתן, שכפו עליהם לחיות יחדיו - הם למעשה מבצעי של גור-הדין הקרוי מאסר. הם משמשים מענים זה לזה כמו בבלותיים סגורות של סארטר. והסוהרים אינם אלא אנשי ההגנה בין באריות, המקפידים לכ-לוא אותן בביתן בשעה המיועדת, או ב-צינוק, אם הפרת את התקנות. אנשים אפי' בים ונעימים, שזמנם בידם, הם השוערים בשער. יודעים הם - או שאינם יודעים - שמלאכתם נעשית באמונה על-ידי אתרים - על-ידי הדיירים עצמם.

מוערתי-עצבים מפמיקה

פרספקטיבה בבית-הסוהר מעוותת, ככאלו עמדת בפני ראי עקום. האווירה דחוסה. אפשר לפעמים לחתכה בסכין. דבי רים קטנים, חסרי-ערך, מקבלים ממדים עני קיים, וזאת מחמת הקנאות, ההתקשרות, ההשמצות והאכזריות השלטות בכל. אבל גרוע מכל - פה בבית-הסוהר לומר אתה לדעת שאפשר ללכלך ולזהם את הכל, אפי' שר להעניק צביון מלוכלך אפילו למעשה התמים ביותר.

הייתי חריג בבית-הסוהר. ולהיות חריג בבית-הסוהר גרוע אף מלהיות חריג בקיבוץ. לא די שלא גנבתי, לא שדדתי, לא אנסתי

חזרה לפעולה

תחת הסימטה "פיתוח ללא ניסול" נערכה השבוע קבלת פנים חגיגית לאורי דייזיס, שחזר מן הכלא אחרי מאסר של חמישה וחצי חודשים בעונן כניסה לשטח סגור. בתמונה: ד"ר שרשבסקי, דוד ארנפלד, אורי אבנרי, עמנואל ברמן, דני פתר ואורי זוהר (שרך רגליו נואת). דייזיס קיבל צר-הגלייה, האוסר עליו לחזור למקום-מגוריו, הרשום בתעודת-הזהות שלו: הכפר דיר-אל-אסר.

זרה! או: "אורי מתיידד עם מ. - עברית גבולו", "אורי דייזיס יושב עם הערבים ועושה אספות!"

פעם, כמעשה נקמנות, אף נשלח מכתב להנהלת בית-הסוהר, בחתימת שני אנשים, שלא התביישו לשקר ולהצהיר ששמעו אותי אומר כי מוטב היה אילו הנהלת בית-הסוהר הייתה ערבית, או משהו בדומה לזה.

נוטים לשכוח ש"מ. אולי עשה את אשר עשה מחמת רגשי זיכרון ויאוש חזקים, וכי הוא עשוי להיות אדם סימפאטי ונעים-הליכות על אף ששעו. ש"ר. א. הינו אדם אינטליגנטי, נבון ונעים-שיחה.

אבל לפעמים יכול אדם להיות מופתע ב-אופן בלתי-נעים לחלוטין. זכור לי כחור ערבי, שעבד במיטבה, שנחשב למשוגע. כתבתי עבורו מכתבים, והוא אף סיפר לי, לבקשתי, פנטזיה ערבית ילדותית בהמשכים.

לאחר מכן נודע לי שהוא יושב בבית-הסוהר

רשמיים מבית הכרם

הר, זו הפעם המיידוע-כמה, בין היתר מחמת מישיב עם בהמה.

בדיר החזירים

ייתי דייר במעשיהו א. צמוד למחנה מעשיהו א' קיים מחנה הקרוי מעשיהו ב'. יושבים שם אסירים - כן, אסירים ולא דיירים! - השפוטים לתקופה קטנה מ-שלושה חודשים.

יושבים שם אנשים מסיבות שונות ומשור-נות, ביניהם אנשים שעברו על חוקי המימד של הצבאי. מחמוד דרחיש וטארק עטאללה עונאליה, שני משוררים ערביים ש-נשפטו לחודשיים מאסר, כל אחד, בעוון אי-נאמנות רשיון-כניסה מטעם המימשל הצבאי.

מחנה מעשיהו ב' הינו דיר-חזירים. אין חתימת-דשא. אפילו הכניינים אפורים, ולא לבנים כמחנה א. אין חדר-קריאה. הספי ריה כוללת כמה ספרי סטאלאגים וגיימס בוגדים. אפילו שולחן אין בחדר, שולחן לכי-תוב עליו מכתב. אסור לשוכני מחנה ב' להשתמש בחדר-הקריאה ובספריית מחנה א.

לדיירי מעשיהו א' נותנים שמיכה. לאסירי מחנה ב' צירוף מזור של טלאים המכונה שמיכה. בכל ביתן במחנה א' שתי מקלחות. לכל מחנה ב' מקלחת אחת משותפת, הנפי תחת לשימוש שעתיים ביום. במחנה א' לכל דייר ארון (שימוש). במחנה ב' בכל ביתן, המיועד ל-18 איש, ארון אחד או שניים. במחנה א' ניתנים לאנשים נתאי-דיר. במחנה ב' אפילו נתאי-מאסר אין מע-ניקים ליושביו.

ה. ד. תורו כתב בחיים ביער (ברכית וולדן) שכאשר זמדינה מנוהלת על בסיס חוקי-עול, המקום היחיד לבן-אדם הגון הוא בית-הסוהר. הוא זכה לבלות פחות מיממה במוסד זה.

יתכן שהוא צודק. אבל זה קשה.

תפוזי-אדמה בגלל שזה הולך לצבא? בוא תבקש להישאר אתי לבד הלילה, אמר, ונגע קלות בזרועי.

גרסתו בהרגשת גועל. הוא חש שנרטטתי ממנו, ולהכעיס קרב אלי ודחק אותי לפינה וקירב פניו אלי. חשבתי לתקוע אגרוף בי פניו ולא עשיתי.

פניתי לפינה הנגדית של החדר. הוא רדף אחרי, נגע בפני, ואמר: "מה יש? אינך רוצה לשכב אתי הלילה?"

איזה גועל, איזה השפלה, איזה עלבון

את אורי דייזיס

צורב! חשתי צורך להקיא. ביקשתי מאחד הנוכחים בחדר שיעמוד ביני לבינו ויחוצץ בינינו. כך היה.

זמן מה לאחר מכן הוציאוני למשפט. "הצלתיני" אמרתי לסוהר. חשתי כאילו יצאתי מפתחו של גיהנום.

עברו של אדם מאבד כל משמעות בבית-הסוהר. כולם, כביכול, נמצאים באותה קל-חת. לכולם קופה של שרצים מאחורי גבם: האחד אנס, השני מעל בכספים, השלישי לקח שוחד. אף מבחינה זו חריג הייתי. הייתי גא במאסרי, לא בושתי בו. כבוד הוא לי

להיאסר באשמה שעבורה נשפטתי. מעטים היו כמוני בבית-הסוהר, ועם אחדים מהם התיידדתי.

מגע עם סוכן זר

אף-עפ-י-כ-ן לא הפריע הדבר לאנשים ער. ר.א., שנאשם בעוון מגע עם סוכן מדינה

היא להדביק עליו תחית של הומוריסטסואל. פעולות ותגובות, שלפני שבועות אחדים נראו לי תמימות, והארו לפתע באור מגונה.

אינני יודע אם מגעים הומוריסטסואליים נפוצים בבית-הסוהר. אך נודע לי שבתרי השימוש משמשים כמקום מקובל למעשים אלה. קרה פעם שנודקתי לבית-השימוש בשעות הבוקר המוקדמות. קמתי ממיטתי, ונוכחתי לדעת שאחד משוכני הביתן אף הוא פנה אל בית-השימוש באותה שעה.

אומנם בכל ביתן שני בחישימוש, אבל

היא להדביק עליו תחית של הומוריסטסואל. פעולות ותגובות, שלפני שבועות אחדים נראו לי תמימות, והארו לפתע באור מגונה.

אינני יודע אם מגעים הומוריסטסואליים נפוצים בבית-הסוהר. אך נודע לי שבתרי השימוש משמשים כמקום מקובל למעשים אלה. קרה פעם שנודקתי לבית-השימוש בשעות הבוקר המוקדמות. קמתי ממיטתי, ונוכחתי לדעת שאחד משוכני הביתן אף הוא פנה אל בית-השימוש באותה שעה.

אומנם בכל ביתן שני בחישימוש, אבל

היא להדביק עליו תחית של הומוריסטסואל. פעולות ותגובות, שלפני שבועות אחדים נראו לי תמימות, והארו לפתע באור מגונה.

אינני יודע אם מגעים הומוריסטסואליים נפוצים בבית-הסוהר. אך נודע לי שבתרי השימוש משמשים כמקום מקובל למעשים אלה. קרה פעם שנודקתי לבית-השימוש בשעות הבוקר המוקדמות. קמתי ממיטתי, ונוכחתי לדעת שאחד משוכני הביתן אף הוא פנה אל בית-השימוש באותה שעה.

אומנם בכל ביתן שני בחישימוש, אבל

היא להדביק עליו תחית של הומוריסטסואל. פעולות ותגובות, שלפני שבועות אחדים נראו לי תמימות, והארו לפתע באור מגונה.

אינני יודע אם מגעים הומוריסטסואליים נפוצים בבית-הסוהר. אך נודע לי שבתרי השימוש משמשים כמקום מקובל למעשים אלה. קרה פעם שנודקתי לבית-השימוש בשעות הבוקר המוקדמות. קמתי ממיטתי, ונוכחתי לדעת שאחד משוכני הביתן אף הוא פנה אל בית-השימוש באותה שעה.

אומנם בכל ביתן שני בחישימוש, אבל

קטינות, וכיוצא בזה - אלא שאף נלחמתי עבור אינטרס ערבי, שנראה לי צודק. די היה בזה בכדי לקומם נגדי את מרבית אנשי המחנה.

הוכנסתי לעבוד בהדפסת ספרים לעיתרים בכתב בריי. הממונה על המקום היה אסיר. הוא שנא אותי שינאת-מחמת. ללא כל בוסה היה מתרף ומגדף אותי ברבים: "אידיוט", "משוגע", "ראו איך מערכת-עצבים מקול-קלת מסמיקה", "סלק את זקן-התיש שלך מלפני", "כשאתה מדבר אלי הסב ראשך".

פעם אף הפך את כסאי כלפי הקיר, למען אעבוד וגבי אל יתר הנוכחים בחדר. הפכתי את כסאי חזרה, אך האווירה בחדר הייתה מתוחה כמיתר שעמד להתפוצץ.

הוא לא היסס לנעול בפני את החדר כש-רציתי לשבת בו ולקרוא. ערב אחד נאלצתי לקרוא לסמל-החצר, למען יפתח אותה, ועד שחזרתי עם תיקי, מצאתי כי על כל השול-חנות הפנויים נשפך תה...

שבת רעב

אווירה דחוסה כזו, כל דבר של מה-בכך מתפתח לממדים ענקיים. בבוקר, שבת אחד הנחתי את ספר הפילוסופיה שלי על מיטתי, וכשחזרתי אחרי ארוחת-הבוקר, מצאתי כי נעלם, דבר של מה-בכך. עשיתי מעשה-שטות, ותחת לפנות לסוהרים שיעשו חיפוש בחדר, הכרתי על שבת-רעב עד שהספר יוחזר לי. הספר לא הוחזר.

למחרת אמר לי יו"ר מועצה-האסירים שהמועצה תרכוש עבורי ספר חדש. הפסקתי את השבתה, ולאחר שיקול-דעת החלטתי שלא לקבל את הספר הממועצה, אלא לרכשו מכספי, משום שאיני יכול לחייב את כלל